

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

Изх. № .....

София, ... 2022 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА – МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

Относно: Проект на решение на Министерския съвет за предоставяне на дерогация от чл. 5к, параграф 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С Регламент (ЕС) 2022/576 на Съвета от 8 април 2022 година за изменение на Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна се въвеждат допълнителни мерки за санкциониране на Руската федерация с оглед войната в Украйна. С новия чл. 5к се създава забрана за възлагане и продължаване на договори за обществени поръчки на руски граждани, физически и юридически лица, образувания или органи, установени в Русия, както и на лица, притежавани или контролирани от руски физически или юридически лица, органи или други образувания. Наред с пряката забрана за възлагане на обществени поръчки на лицата по предходното изречение, Регламентът забранява участието в изпълнението на поръчката и на доставчици, подизпълнители или трети лица (по смисъла на чл. 65 от Закона за обществените поръчки (ЗОП), когато последните отговарят за изпълнението на повече от 10 на сто от предмета на договора.

Съгласно чл. 227 от ЗОП, министърът на финансите осъществява държавната политика в областта на обществените поръчки чрез Агенцията по обществени поръчки. Съгласно чл. 2, ал. 1 от Постановление № 385/2015 г. на Министерския съвет, министърът на финансите е и Централен орган за покупки (ЦОП) за нуждите на органите на изпълнителната власт. Централният орган за покупки, подпомаган от администрацията на Министерството на финансите, възлага обществена поръчка за доставка на горива за автомобили чрез сключване на рамкови споразумения, по силата на чл. 3, т. 1, б. „г“ от цитираното постановление. Въз основа на сключените рамкови споразумения от ЦОП, в изпълнение на чл. 4 от ПМС № 385/2015 г. органите на изпълнителната власт (министри и ръководители на над 90 администрации, изброени в постановлението), сключват договори за доставка на автомобилни горива за обезпечаване на дейността си.

След влизането в сила на Регламент (ЕС) 2022/576 е в сила забрана за възлагане и продължаване на изпълнението на договори за обществени поръчки от изпълнители, за които са налице обстоятелствата по чл. 5к, пар. 1 от Регламента. В допълнение, съгласно публикуваните на електронната страница на Европейската комисия разяснения по прилагането на Регламента се посочва че забраната, която е относима за „подизпълнители“ и „доставчици“, имащи участие в изпълнението на обществената поръчка над 10%, касае цялата верига на доставки, а не само преките доставчици.

Към м. август 2022 г. има действащо рамково споразумение (РС) на ЦОП, сключено на 22.03.2021 г. в резултат на проведена обществена поръчка за доставка на автомобилни горива за нуждите на органите на изпълнителната власт и техните администрации. РС е със срок на действие до 22.03.2023 г. на обща стойност 90 млн. лева (без ДДС), като изпълнители по него са „ОМВ България“ ООД, „Петрол“ АД, „ШЕЛ България“ ЕАД и „Лукойл България“ ЕООД. По действащото рамково споразумение са сключени 76 договора от 58 администрации на обща стойност над 64 млн. лева без ДДС. Съгласно условията на поръчката, изпълнението ѝ се осъществява в търговските обекти (бензиностанции) на изпълнителите на територията на страната. Потребители на рамковото споразумение са основните администрации на изпълнителната власт, включително министерствата, второстепенните разпоредители с бюджет, както и други администрации. Осигуряването на автомобилно гориво за ключови за националната сигурност и основните държавни политики структури и техните териториални поделения, напр. Министерството на вътрешните работи, Министерството на отбраната, Министерството на околната среда и водите, Българската агенция по безопасност на храните, Националната агенция за приходите, Агенция „Митници“, Националният осигурителен институт, Агенцията за социално подпомагане и Държавен фонд „Земеделие“, както и по-малки потребители, като центрове за спешна медицинска помощ, регионалните здравни инспекции и др., се осъществява чрез договори, сключвани въз основа на РС на ЦОП.

Съгласно информация, предоставена от Агенцията по обществени поръчки, за календарната 2021 г. извън рамковите споразумения на ЦОП има сключени договори за доставка на горива за МПС от около 210 възложители на обща стойност над 305 млн. лева без ДДС. В тази бройка възложители са много общини и областни администрации, здравни и учебни заведения, Народното събрание, големи секторни възложители и други, като с най-голям обем - над 100 млн. лева, са доставките за Държавна агенция „Държавен резерв и военновременни запаси“. За прецизност следва да се отбележи, че част от договорите са смесени и имат за предмет доставката на автомобилно гориво, а също така и смазочни материали, но разходите на възложителите за горива, дори и по тези смесени договори, значително превишават стойностите, разходвани за смазочни материали. От началото на 2022 г. до края на месец август, извън рамковите споразумения на ЦОП има сключени договори за доставка на горива за МПС от около 150 възложители на обща стойност над 145 млн. лева без ДДС. Отново сред тях са общини, областни администрации, учебни заведения, болници, секторни възложители и други.

При извършена проверка от администрацията на Министерството на финансите и Агенция „Митници“ е установено, че един от основните доставчици на гориво, ползван от

възложителите - „Лукойл България“ ЕООД, попада в обхвата на ограничителните мерки на Регламента, както и че значителна част от доставката на горива за „ОМВ България“ ООД, „Петрол“ АД и „ШЕЛ България“ ЕАД (останалите изпълнители по РС), се осъществява чрез посредници, от производителя на горивата - „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД – дружество, което попада под санкциите на Регламента.

Отделно от това, следва да се има предвид, че в Регламент (ЕС) 2022/879 е предвидена възможността, чрез дерогация от параграф 1 на чл. 3м, компетентните органи на България да разрешат изпълнението до 31 декември 2024 г. на договори, сключени преди 4 юни 2022 г., или на допълнителни договори, необходими за изпълнението на такива договори, за закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, превозван по море, и на нефтопродукти, изброени в приложение XXV, с произход от Русия или изнасяни от Русия. Налагането на ограничителни мерки върху възлагането и изпълнението на обществени поръчки за доставка на автомобилно гориво по отношение на горивата, произведени от рафинерията в гр. Бургас, е нелогично в случай на възможна дерогация за закупуването, вноса или трансфера на суров нефт, от който се осъществява производство на автомобилни горива в България.

Изложеното дотук сочи, че осигуряването на значителна част от доставките на горива за публичните и секторните възложители в България, независимо от изпълнителя на сключения договор, на практика се осъществява директно или чрез посредник с горива, които произвежда „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД. Това обстоятелство на практика води до невъзможност от страна на публичните или секторните възложители да гарантират, че сключените от тях рамкови споразумения или договори с предмет доставка на горива ще бъдат в съответствие с ограниченията на Регламента, предвид факта, че основният източник на гориво на българския пазар е рафинерията в гр. Бургас. Доколкото на българския пазар на дребно се търгуват основно горива, произведени от „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, това означава, на практика, че потенциалните изпълнители на договори за доставка на горива в България не могат да гарантират липсата на обстоятелствата по чл. 5к от Регламента, по отношение на цялата верига за доставки на гориво, при сключване или изпълнение на договори за възлагане на обществени поръчки.

От горното се налага извода, че при спазване на ограниченията на Регламента, ключови за държавата служби няма да могат да възлагат поръчки за горива нито чрез централизираните рамкови споразумения, нито ако възлагат самостоятелно. Подобно развитие на ситуацията поставя под риск живота и здравето на българските граждани, както и сигурността на държавата и обществения ред. Това налага необходимостта от разрешаване на сключването на нови договори за обществени поръчки за доставка на горива, както и продължаване на изпълнението на действащите договори с такъв предмет до 31.12.2024 г., тъй като търговците, изпълняващи обществени поръчки, нямат интерес да внасят в страната горива за изпълнението на обществените поръчки, доколкото това би се отразило на крайната цена на горивата. Съгласно чл. 5к, пар. 2, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2014/833, се допуска дерогация от забраната по чл. 5к, пар. 1 по отношение предоставянето **на строго необходими стоки или услуги, които могат да бъдат предоставени или които могат да бъдат предоставени в достатъчни количества само от лицата, обект на санкциите.**

Тъй като към настоящия момент в областта на обществените поръчки не са определени национални компетентни органи (НКО), които, чрез дерогация от забраната по

чл. 5к, пар. 1 от Регламент (ЕС) № 833 от 2014 г., да предоставят разрешения за възлагането и продължаването на изпълнението на поръчки с предмет от обхвата на чл. 5к, пар. 2 от Регламента от 8 април 2022 г. и предвид необходимостта да не спира изпълнението на сключените рамкови споразумения или договори за доставка на гориво за нуждите на публичните и секторните възложители, **моля Министерският съвет, на основание чл. 5к, пар. 2, б. „в“ от Регламент (ЕС) 2014/833 да одобри предложения проект на Решение.**

Предложеният проект на акт не води до въздействие върху държавния бюджет и не са необходими допълнителни разходи/ трансфери /други плащания по бюджета на Министерството на финансите или бюджетите на възложителите, с оглед на което към проекта е приложена финансова обосновка, изготвена по образец съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

С проекта на Решение на Министерския съвет за дерогация от чл. 5к от Регламент (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна не се въвеждат разпоредби на европейско законодателство, поради което към проекта на акт не е изготвена справка за съответствие с европейското право.

В съответствие с изискванията на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, проектът е съгласуван с останалите министри и с институциите, които имат правомощия по прилагането и изпълнението му. Получените становища с приетите предложения са отразени в него, а мотивите за отхвърлянето на останалите бележки са посочени в приложената справка.

Проектът на Решение на Министерския съвет за предоставяне на дерогация от чл. 5к, параграф 1 от Регламент на Съвета (ЕС) № 833/2014 относно ограничителни мерки с оглед на действията на Русия, дестабилизиращи положението в Украйна, заедно с доклада, е публикуван за обществени консултации на 02.09.2022 г. за период от 30 дни на Портала за обществени консултации и на Интернет-страницата на Министерството на финансите. Резултатите от проведените обществени консултации са представени в приложената към доклада справка.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид изложеното и на основание чл. 8, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, предлагам Министерският съвет да приеме предложения проект на Решение на Министерския съвет за дерогация от разпоредбата на чл. 5к, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2014/833 по отношение на продължаването на изпълнението на действащите рамкови споразумения и договори за възлагане на обществени поръчки с предмет доставка на автомобилно гориво от публични и секторни възложители, както и по отношение на възлагането и изпълнението за срока до 31.12.2024 г. на обществени поръчки с предмет доставка на автомобилни горива за нуждите на публичните и секторните възложители в България.

Приложения:

1. проект на Решение на Министерския съвет за дерогация от разпоредбата на чл. 5к, пар. 1 от Регламент (ЕС) 2014/833 по отношение на продължаването на изпълнението на действащите рамкови споразумения и договори за възлагане на обществени поръчки с предмет доставка на автомобилно гориво, както и по отношение на възлагането и изпълнението за срока до 31.12.2024 г. на обществени поръчки с предмет доставка на автомобилни горива за нуждите на публичните и секторните възложители в България;
2. получени становища при съгласуването по чл. 32 от УПМСНА и справка за отразяване им;
3. справка за постъпилите предложения от обществената консултация по проекта на акт заедно с обосновка за неприетите предложения;
4. финансова обосновка;
5. съобщение за средствата за масово осведомяване;
6. електронен носител.

МИНИСТЪР:

РОСИЦА ВЕЛКОВА-ЖЕЛЕВА